

Onderwerp Raadsstuk Reactie Duisenberg rapporteurs op opvolging door raad overgenomen aanbevelingen	
Nummer	2019/878889
Programma/beleidsveld	7.2 Algemene dekkingsmiddelen
Van	Rapporteurs van de raad methode Duisenberg
Auteur	Taets van Amerongen-Ingram, D.M.
Telefoonnummer	023-5113032
Email	dtaets@haarlem.nl
Kernboodschap	De zogenaamde Methode Duisenberg wordt door de raad als pilot gebruikt om zijn informatiepositie en de controlerende taak te verbeteren. Hiervoor is door de raad een tweetal koppels bestaande uit twee rapporteurs benoemd, dat ieder onderzoek heeft gedaan naar een beleidsveld in het jaarverslag. De rapporteurs van de raad hebben aanbevelingen ter verbetering geformuleerd, die door de raad op 27 juni jl. zijn overgenomen. De raad heeft het college daarmee gevraagd te rapporteren over de opvolging en status van de aangenomen aanbevelingen. Het college heeft in haar reactie over de status van de opvolging van de aanbevelingen per onderdeel aangegeven welke acties in 2019 tot nu toe zijn uitgevoerd en welke acties of oplossingsrichtingen voor de toekomst gepland zijn. De rapporteurs hebben hier kennis van genomen. Aan de raad willen zij met het voorliggende raadsstuk hun bevindingen delen en advies uitbrengen ten aanzien van de opvolging van de door de raad overgenomen aanbevelingen.
Wettelijke grondslag	De Gemeentewet bepaalt in artikel 191 dat het de bevoegdheid van de raad is om de begroting vast te stellen en in artikel 198 dat het de bevoegdheid van de raad is om het jaarverslag en de jaarrekening vast te stellen.
Relevante eerdere besluiten en stukken	Collegereactie status opvolging aanbevelingen accountant en rapporteurs Duisenberg Light RKC Adviesbrief n.a.v. technische analyse indicatoren Programmabegroting 2020-2024 Raadsstuk bij onderzoeken methode Duisenberg-light jaarstukken gemeente Haarlem 2018 Raadsonderzoek jaarrekening Benoeming rapporteurs Werkwijze onderzoek rekening Verwerking raadsconferentie 'de begroting ont(k)leed (2019/204237)
Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van de rapporteurs van de raad, Besluit: 1. De door de raad overgenomen aanbevelingen als niet afgedaan te

	<p>beschouwen.</p> <p>2. Het college opnieuw te vragen om, na de vaststelling van de beleidsdoelen uit de Haarlemse begroting, aan de raad ter bespreking een voorstel voor te leggen:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. voor logische effectindicatoren, prestaties en prestatie-indicatoren; b. een wijze van weergeven te realiseren die niet alleen begrijpelijk is voor financiële specialisten en/of rapporteurs, maar begrijpelijk is voor alle Haarlemmers. <p>de griffier, de voorzitter,</p>
--	---

1. Inleiding

In maart van dit jaar heeft de raad besloten in eigen beheer aanvullend onderzoek naar de jaarstukken te verrichten. Hiervoor is een tweetal koppels van rapporteurs benoemd dat met behulp van een 'lichte' variant van de Duisenberg methode ieder een beleidsveld van de jaarrekening heeft onderzocht ([2019/ 418861](#)). De heer Peter van Kessel en mevrouw Roséanne Timmer-Aukes hebben beleidsveld 3.1 Werk onderzocht en mevrouw Louise van Zetten en de heer Ron Dreijer beleidsveld 5.1 Openbare ruimte en mobiliteit. Met het adopteren van de methode wordt beoogd beter inzicht te krijgen in de samenhang van doelen, prestaties en middelen, nodig om een oordeel te kunnen geven over de doelmatigheid en doeltreffendheid van gevoerde beleid. De methode beoogt hiermee de inhoudelijke kwaliteit van de controlerende taak van de gemeenteraad te versterken.

De rapporteurs hebben de volgende aanbevelingen gedaan, welke zijn overgenomen op 27 juni jl. door de gemeenteraad ([2019/500692](#)):

1. Neem indicatoren op bij alle doelen én alle prestaties;
2. Maak financieel inzichtelijk wat de besteding van middelen is op het niveau van doelen en prestaties en niet alleen op beleidsveld- en programmaniveau;
3. Koppel het oordeel van het college over het gevoerde beleid aan de indicatoren en het (al dan niet) behalen van afgesproken streefwaarden;
4. Rapporteer in het jaarverslag over veranderingen in de formulering van beleidsvelden, doelen, prestaties of indicatoren ten opzichte van de begroting;
5. Stuur strakker op de eindredactie van de jaarstukken.

2. Bevindingen rapporteurs

De rapporteurs hebben kennis genomen van de collegereactie met betrekking tot de status van de opvolging van de door de raad overgenomen aanbevelingen. Aan de raad willen zij met het voorliggende raadsstuk hun bevindingen delen en advies uitbrengen ten aanzien van de opvolging van de door de raad overgenomen aanbevelingen voorleggen.

Ten aanzien van de eerste drie aanbevelingen wijst het college enerzijds op het belang van continuïteit van indicatoren in het kader van de vergelijkbaarheid, en anderzijds op de flexibiliteit van indicatoren om de actualiteitswaarde van de indicatoren te kunnen bewaken. De noodzaak van verbetering van indicatoren ziet het college als een “continue proces”. Vervolgens suggereert het college aan de raad om net als in vorige bestuursperioden een bestuurlijk-ambtelijke werkgroep in te stellen. Het college wijst op haar zeer positieve ervaringen uit het verleden.

De rapporteurs wijzen erop dat vooral het vaststellen van beleidsdoelen, en het daaraan al dan niet vasthouden, een politieke afweging is. Indicatoren dienen vooral een objectief meetinstrument te zijn van het vastgestelde doel en zouden niet onderhevig moeten zijn aan politieke willekeur. Het is een instrument waarmee de uitvoerende partij beter verantwoording kan afleggen over het al dan niet behalen van de beloofde beleidsdoelen. De suggestie van het college om de gemeenteraad (controleur) en organisatie (uitvoering) gezamenlijk en multidisciplinaire na laten te denken over het verbeteren van de informatiewaarde van indicatoren wordt door de rapporteurs niet overgenomen. Hoewel de ervaringen uit het verleden door het college als positief ervaren worden, constateren de rapporteurs dat deze samenwerking in al die jaren niet heeft geleid tot een het gewenste niveau.

Desalniettemin zijn de rapporteurs het college dankbaar voor de inspanningen om de doelen en indicatoren uit de programmabegroting kritisch tegen het licht te houden. De rapporteurs vinden het positief dat de landelijk verplichte indicatoren nu duidelijk herkenbaar zijn. Daarbij constateren de rapporteurs echter, net als het college, dat het ook in deze begroting niet is gelukt om alle beleidsdoelen te voorzien van een volledige set van effecten en prestaties met bijpassende indicatoren.

Een voorbeeld uit programma 3.1 dat door de rapporteurs nader is onderzocht, betreft het doel om uitkeringsgerechtigden met onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt te laten participeren.

- Als effectindicator is opgenomen het aantal uit deze groep dat participeert. Het totaal van de doelgroep ontbreekt echter, dus onduidelijk is welk deel NIET participeert. De indicator zegt weinig zonder dit gehele beeld.
- Als prestatie is opgevoerd het ondersteunen en bemiddelen naar participeren in de samenleving. De indicatoren hiervoor ontbreken. Op welke wijze gaat het college deze ondersteuning en bemiddeling leveren? Op zijn minst valt er iets te zeggen over het aantal gesprekken, het aantal keuringen of doorverwijzingen bij deze doelgroep.
- Voorts is niet inzichtelijk hoeveel belastinggeld besteed gaat worden aan het ondersteunen en bemiddelen (zie aanbeveling 2).

In de begroting is ook niet financieel inzichtelijk wat de besteding van middelen is op het niveau van doelen en prestaties (aanbeveling 2).

Aanbevelingen 3 en 4 hebben betrekking op het jaarverslag en hierover zijn dus geen bevindingen te delen.

Ten aanzien van aanbeveling 5 constateren de rapporteurs dat de redactie van de begroting rommelig oogt; zo zijn staatjes moeilijk leesbaar, is er sprake van dubbelingen en teksten die elkaar overlappen.

3. Voorstel aan de raad

Op basis van hun bevindingen stellen de rapporteurs de raad de aanbevelingen als niet afgedaan te beschouwen.

Voorts stellen de rapporteurs de raad voor het college opnieuw te vragen om, na de vaststelling van de beleidsdoelen uit de Haarlemse begroting, aan de raad ter bespreking een voorstel voor te leggen:

1. voor logische effectindicatoren, prestaties en prestatie-indicatoren;
2. een wijze van weergeven te realiseren die niet alleen begrijpelijk is voor financiële specialisten en/of rapporteurs, maar begrijpelijk is voor alle Haarlemmers.